

Aan de Voorzitter der Staten
L.G. Smith Blvd. 72
ALHIER

STATEN VAN ARUBA

Ingek: 06 DEC 2023

Volgnr: IS/322/23-24

OMR

[Signature]

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: *OMR. W. 443/23*

Onderwerp: Ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van
de begrotingen van de ministeries van het Land
voor het dienstjaar 2024

Oranjestad,

06 DEC 2023

(27 2022-2023-1003)

Hierbij doen wij u toekomen een nota van wijziging inzake bovenvermeld ontwerp.

De minister van Financiën en Cultuur,

[Signature]

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

[Signature]

De minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken,

[Signature]

De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several horizontal strokes and a vertical line on the right side.

De minister van Toerisme en Volksgezondheid,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'D' followed by a long horizontal stroke and a checkmark-like flourish on the right.

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

De minister van Onderwijs en Sport,

A handwritten signature in blue ink, with a large, stylized 'S' followed by a checkmark-like flourish.

De minister van Justitie en Sociale Zaken,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several vertical strokes and a horizontal line at the bottom.

Staten van Aruba
Rechtsjear 2022-2023-1003

LANDSVERORDENING tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van
het Land voor het dienstjaar 2024

NOTA VAN WIJZIGING

no. 7

Het ontwerp wordt gewijzigd als volgt:

A de in artikel 1 opgenomen begrotingsstaat wordt vervangen door de navolgende begrotingsstaat:

I] Exploitatierkening:

MIDDELEN (in AFL 1000)

	Totaal	Ministerie							FIC
		AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	
Directe belastingen	567,000	-	-	-	-	-	-	-	567,000
Indirecte belastingen	771,715	15	-	-	-	-	-	-	771,700
Requisieten, leges & rechten	22,666	7,559	1,175	1,475	5,418	5,000	115	1,912	1
Rechten, boeten & overig	64,435	2,840	4,804	12,512	6,300	335	225	6,470	21,000
Rente	312	-	-	-	-	-	-	-	312
Niet-belastingopbrengsten	210,264	43,042	-	3,100	53,300	15,000	27	-	95,795
Landsbedrijven & fondsen	4,840	4,848	-	-	-	-	-	-	-
Overige ontvangsten	58,124	24	12	15	15	15	15	13	58,015
Totaal:	1,669,404	58,329	5,991	17,102	65,033	20,350	382	8,395	1,513,823

KOSTEN (in AFL 1000)

	Totaal	Ministerie							FIC
		AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	
Personeelslasten	471,064	66,168	18,708	13,386	19,019	19,545	101,310	166,584	66,345
Goederen & diensten	216,415	33,477	31,937	5,452	14,267	7,021	28,670	59,791	35,800
Rente	327,536	-	-	-	-	-	-	-	327,536
Subsidie	230,231	-	34,890	110	5,574	-	162,257	24,613	2,788
Overdrachten	178,750	3,980	22	2,451	222	-	114	59,230	112,732
Bijdragen & afschrijvingen	190,867	124,489	1,147	513	42,839	1,469	4,472	10,034	5,905
Totaal:	1,614,863	228,114	86,704	21,910	81,922	28,036	296,821	320,252	551,106

Exploitatiesaldo: 74,541

Noot: calculatie exploitatiesaldo is totale middelen minus totale kosten

II] Kapitaalrekening:

FINANCIERINGSMIDDELEN (in AFL 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Verkoop grond en onroerende goederen	10	10	-	-	-	-	-	-	-
Lokale kredietaflossing	6,134	-	-	-	-	-	-	-	6,134
Vrijgekomen afschrijven	34,072	-	-	-	-	-	-	-	34,072
Totaal:	40,216	10	-	-	-	-	-	-	40,206

KAPITAALUITGAVEN (in AFL 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Investerings	20,000	3,326	7,590	2,278	500	500	500	4,178	1,128
Lokale vermogensoverdrachten	4,400	600	-	3,800	-	-	-	-	-
Lokale kredietverlening	20,000	-	-	-	-	-	-	-	20,000
Totaal:	44,400	3,926	7,590	6,078	500	500	500	4,178	21,128

Kapitaalsaldo: (4,184)

Noot: calculatie kapitaalsaldo is totale financieringsmiddelen minus totale kapitaaluitgaven.

Legenda

- 1 AZIOIRO Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening
- 2 TINO Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken
- 3 ECDO Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling
- 4 T&V Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid
- 5 AEI Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie
- 6 O&S Ministerie van Onderwijs en Sport
- 7 J&S Ministerie van Justitie en Sociale Zaken
- 8 FIC Ministerie van Financiën en Cultuur

- B de in artikel 2, eerste lid, opgenomen financieringsstaat wordt vervangen door de navolgende financieringsstaat:

III] Financieringsstaat:

FINANCIERINGSBEHOEFTE EN -SALDO (in AFL 1000)

	Saldo/behoefte
Financieringssaldo	70,357
Aflossingen	(371,554)
Financieringsbehoefte [art. 2]	(301,198)
Financieringssaldo uitgedrukt in BBP%	1.0%

BBP 2024: AFL 6828.00 miljoen cf. behoedzaam scenario

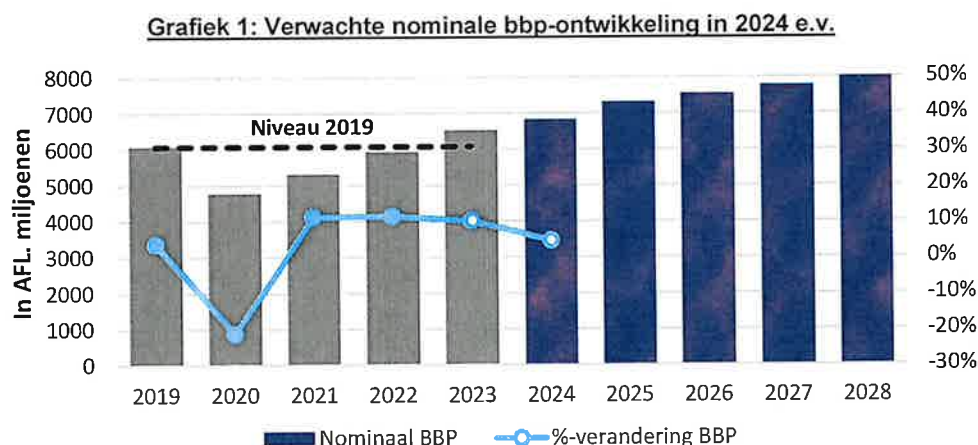
ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

Sinds de aanlevering van de ontwerpbegroting voor het dienstjaar 2024 aan de Staten van Aruba op 1 september 2023, heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan welke leiden tot wijzigingen van de gepresenteerde ramingen in de ontwerpbegroting van 2024. Het betreft onder andere de afgeronde onderhandelingen met Nederland inzake de rentekosten van de leningen naar aanleiding van de COVID-19 pandemie (hierna: covid-leningen), de waargenomen tendens van de voorlopige realisatie van de ontvangsten tot en met de maand september 2023 en een aantal kleine benodigde technische en/of beleidsmatige aanpassingen. Alvorens ingegaan wordt op de (ver)werking van deze wijzigingsvoorstellen op de ontwerpbegroting 2024, wordt eerst aandacht geschonken aan de economische vooruitzichten.

Economische vooruitzichten

In mei heeft de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) de economische groeivooruitzichten voor het jaar 2024 bijgesteld. De Arubaanse economie zal in het komende jaar met 4,6% zal groeien¹. In nominale termen betekent dit een bruto binnenlands product (bbp) ter waarde van Afl. 6828 miljoen.

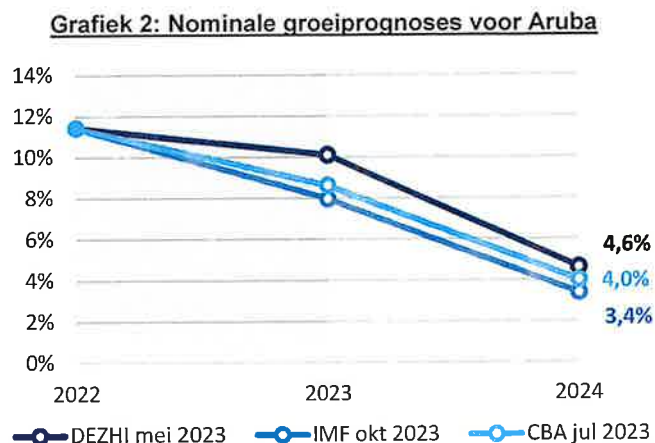
Ook het Internationale Monetaire Fonds (IMF) en de Centrale Bank van Aruba (CBA) zijn positief over de economische vooruitzichten voor Aruba. In haar “World Economic Outlook” van oktober 2023 verwacht het IMF voor 2024 een nominale en reële groei-verwachting van respectievelijk 3,4% en 1,2%².

1 DEZHI, Economic Outlook, May 2023 (<https://www.deaci.aw/wp-content/uploads/2023/05/FINAL-Economic-Outlook-07.06.2023docx.pdf>).

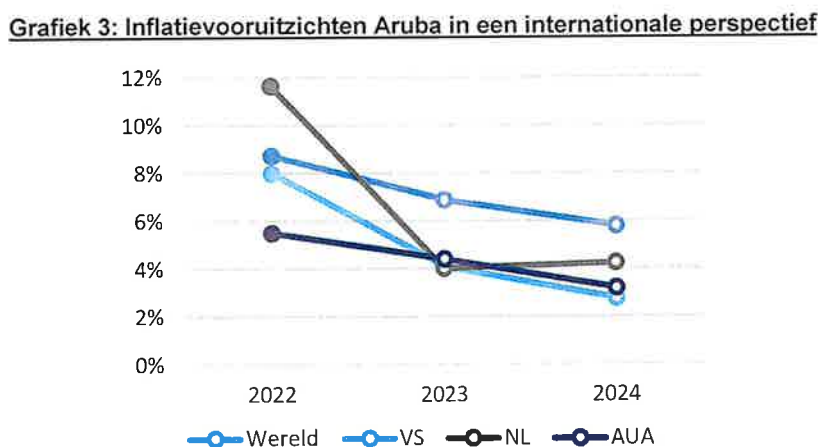
2 IMF, World Economic Outlook, October 2023

(<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023>).

Volgens het IMF zal het nominale bbp in 2024 op Afl. 7081 miljoen uitkomen, hetgeen Afl. 253 miljoen hoger is dan de prognose van de DEZHI. De CBA verwacht in haar publicatie van juli 2023 een nominale groei van 4,0% voor de Arubaanse economie in 2024³.

De inflatievooruitzichten voor Aruba en haar belangrijkste handelspartners zijn voor 2024 gunstiger dan de afgelopen twee jaar. In 2024 wordt voor Aruba een gemiddelde inflatie van 3,2% verwacht. Dit is lager dan de mondiale verwachting (5,8%) en de inflatieprognose voor Nederland (4,2%). De inflatieverwachting voor de Verenigde Staten van Amerika (2,8%) is iets lager dan die van Aruba.

3 CBA, Economic Outlook, July 2023 (<https://www.cbaruba.org/readBlob.do?id=15739>).

Beknpte weergave voorgestelde wijzigingen

Hierna volgt eerst een samenvatting van de effecten van de voorgestelde wijzigingsvoorstellen op het resultaat van de ontwerpbegroting 2024 van het Land, en daarna volgt een uitvoerig extract van de voorgestelde wijzigingsvoorstellen.

	OB2024	Δ	OB2024 & NvW	Soort Wijziging
Ontvangsten (in AFL. 1000)				
Directe belastingen	562,400	4,600	567,000	Structureel
Indirecte belastingen	754,715	17,000	771,715	Structureel
Retributies, leges & rechten	22,656	-	22,656	
Rechten, boeten & overig	52,286	2,200	54,486	Structureel
Rente	312	-	312	
Niet-belastingopbrengsten	188,924	21,340	210,264	Structureel
Landsbedrijven & fondsen	4,848	-	4,848	
Overige ontvangsten	55,124	3,000	58,124	Structureel
Verkoop grond en onroerende goederen		10	10	Incidenteel
Lokale kredietaflossing	6,134	-	6,134	
Vrijgekomen afschrijvingen	34,072	-	34,072	
Totaal:	1,681,471	48,150	1,729,620	
	OB2024	Δ	OB2024 & NvW	Soort Wijziging
Bestedingen (in AFL. 1000)				
Personeelslasten	468,353	2,711	471,064	Incidenteel
Goederen & diensten	218,558	(2,143)	216,415	Structureel
Rente	280,636	46,900	327,536	Structureel
Subsidie	230,077	154	230,231	Structureel
Overdrachten & doeluitkeringen	179,369	(619)	178,750	Structureel
Bijdragen & afschrijvingen	190,333	534	190,867	Structureel
Investerings	20,000	-	20,000	
Lokale vermogensoverdrachten	4,400	-	4,400	
Lokale kredietverlening	20,000	-	20,000	
Totaal:	1,611,726	47,537	1,659,263	
Financieringssaldo LAND:	69,744	613	70,357	
<i>als bbp-%</i>	<i>1.0%</i>	<i>0.0%</i>	<i>1.0%</i>	

Uit bovenstaand overzicht is te zien dat de voorgestelde wijzigingen geen negatief effect hebben op het financieringssaldo van het Land. Elke minister heeft ervoor zorggedragen om dekking te vinden binnen het begrote budget van diens ministerie, en of om samen met een andere minister(s) de benodigde budget neutrale dekking te vinden. Met als gevolg dat het geprojecteerde overschot norm van +1.0% voor het dienstjaar 2024 in stand blijft, na rekening te houden met de in deze nota van wijziging voorgestelde mutaties. Hierna volgt een gespecificeerde weergave van deze wijzigingsvoorstellen.

Ontvangsten (in AFL. 1000)	OB2024	Δ	NvW	Gewijzigde ramingsomschrijving	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Directe belastingen	562,400	4,600	567,000	Herijking raming op basis van voorlopige realisatie 2023								4,600
Indirecte belastingen	754,715	17,000	771,715	Herijking raming op basis van voorlopige realisatie 2023								17,000
Reïtributies, leges & rechten	22,656		22,656									
Rechten, boeten & overig	52,286	2,200	54,486	Herijking raming op basis van voorlopige realisatie 2023								2,200
				Verschuiving geraamde middelen onder overig TINO naar de nieuwe ingestelde Directie Ouderenzaken			(2,500)					
				Opvoering middenraming lbv de Directie Ouderenzaken			2,500					
Rente	312		312									(821)
Niet-belastingopbrengsten	188,924	21,340	210,264	Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding DF								821
				Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding DF naar nieuwe post								(1,100)
				Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Bezwaarafhandeling bij DIMP								1,100
				Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Bezwaarafhandeling naar nieuwe post								(974)
				Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding CAD								1,074
				Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte middelen l.b.v. het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding CAD naar nieuwe post								240
				Opvoeren geoormerkte middelen mondiaanfonds l.b.v. ANA								1,000
				Herijking raming berispenhelling op basis van voorlopige realisatie 2023								
				Opvoering winstultering ATA voor in dienstjaar 2024				20,000				
Landsbedrijven & fondsen	4,848		4,848									
Overige ontvangsten	55,124	3,000	58,124	Herijking raming deviezenprovisie op basis van voorlopige realisatie 2023								
Verkoop grond en onroerende goederen		10	10	Opvoering raming welke abusievelijk niet was meegenomen in de eerdere opgenomen raming bij de DIP	10							3,000
Lokale kredietaflossing	6,134		6,134									
Vrijgekomen afschrijvingen	34,072		34,072									
Totaal:	1,681,471	48,150	1,729,620		10	-	-	20,000	-	-	-	28,140

Bestedingen (in AFL. 1000)	OB2024	Δ	NvW	Gewijzigde ramingsomschrijving	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Personeelslasten	488,353	2,711	471,064	Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte lasten inzake het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding DF								(821)
				Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte lasten inzake het landspakketproject Capaciteitsuitbreiding DF/CAD								1,895
				Verschuiving elo reclassificatie van de geoormerkte lasten inzake het landspakketproject Bezwaarafdeling bij de DIMP								1,100
				Opvoeren van 3 benodigde vacatures bij DCA								274
				Geoormerkte middelen mondiaanfonds l.b.v. personeel ANA (inclusief 10% bijdrage Land)								264
				Verschuiving van de geraamde kosten lbv de Directie Ouderenzaken van de post overig TINO naar de post van de nieuw ingestelde Directie Ouderenzaken			(785)					
Goederen & diensten	218,558	(2,143)	216,415	Opvoering raming lbv de personeelslasten van de Directie Ouderenzaken								
				Versobering raming omwille van dekking voedingsniveau Staten, contributie CFATF en verbeurt MFA's Savaneta en Sta. Cruz								
				Versobering raming omwille van een urgente IT aanschaf voor de bedrijfsvoering van de censo								
				Opvoering raming lbv een urgente IT aanschaf voor de bedrijfsvoering van de censo								
				Versobering raming omwille van een benodigd correctie lbv een betere verdeling van de decentralisatie van de elektra- en waterkosten voor de diensten ressorterend onder het ministerie			8	(187)	(62)	(20)	(481)	882
				Neerwaarde bijstelling bovenmatige raming bij de post overig TV omwille van buitenlandse zorg								389
				Neerwaarde bijstelling bovenmatige raming bij de post overig bevordering studie								
				Opwaarde bijstelling van de post overig JS l.b.v. kosten buitenlandse zorg								
				Opwaarde bijstelling van de raming bij materiële hulp omwille van kosten rechtsbijstand								
				Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte lasten van het landspakketproject C bezwaarafdeling DIMP								
				Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte lasten van het landspakketproject A Capaciteitsuitbreiding CAD								
Rente	280,636	46,900	327,536	Verschuiving elo reclassificatie geoormerkte lasten van de post overig TINO naar de post van de nieuw ingestelde Directie Ouderenzaken								
Subsidie	230,077	154	230,231	Opwaarde bijstelling rentekosten (van 3.5% naar 6.9% incl. SOFR effect)								
				Opwaarde bijstelling van de raming l.b.v. Muchila Creativo								
				Verschuiving van de geraamde kosten lbv de Directie Ouderenzaken van de post overig TINO naar de post van de nieuw ingestelde Directie Ouderenzaken			(21,048)					
Overdrachten	179,369	(619)	178,750	Opvoering raming lbv de nieuw ingestelde Directie Ouderenzaken								
				Neerwaarde bijstelling bovenmatige raming bij DBB								
				Opwaarde bijstelling contributie CFATF in verband met toename van de jaarlijkse deelnamekosten								
				Neerwaarde bijstelling bovenmatige raming l.b.v. onderstand								
				Opwaarde bijstelling van het voedingsniveau van de raming van de Staten								
Bijdragen & afschrijvingen	190,333	534	190,867									
Investeringen	20,000		20,000									
Lokale vermogensoverdrachten	4,400		4,400									
Lokale kredietverlening	20,000		20,000									
Totaal:	1,611,726	47,537	1,659,263		(530)	8	(187)	(4,562)	(20)	(481)	5,382	47,927
Financieringssaldo LAND:	69,744	613	70,357		540	(8)	187	24,562	20	481	(5,382)	(19,787)

Collectieve sector

Wat betreft de collectieve sector kan vermeld worden, dat naast de actualisering van het resultaat van het financieringssaldo van het Land, ook rekening dient te worden gehouden met de inmiddels bijgestelde prognoses van de SVb en de ATA voor het dienstjaar 2024. Rekening houdend met de hiervoor genoemde bijstellingen kan aangegeven worden dat het Land op basis van de verwachte resultaten van de collectieve sector over de periode 2024 tot 2028 aan de overschotnorm zal blijven voldoen. Binnen de collectieve sector worden meevallers verwacht aan de zijde van de sociale fondsen, welke bij het materialiseren ervan ingezet zullen worden voor het duurzaam houden van deze fondsen.

Collectieve Sector Land Aruba

<i>in AFL duizend</i>	OB2024	Δ	OB2024 inc.I NvW	P2025	P2026	P2027	P2028
Land	69,744	613	70,357	67,819	69,620	82,700	83,428
AZV	8,100	-	8,100	8,100	8,100	8,100	8,100
SVB	53,488	(723)	52,764	45,496	34,174	23,395	23,395
ATA	50	(50)	-	-	-	-	-
Serlimar	-	-	-	-	-	-	-
SEPB	-	-	-	-	-	-	-
UA	(1,000)	-	(1,000)	(1,000)	(1,000)	(1,000)	(1,000)
<i>Uitkering van ATA aan Land</i>	-	-	(20,000)	-	-	-	-
SALDO:	130,381		110,221	120,415	110,895	113,195	113,923
in % BBP:	1.9%		1.6%	1.6%	1.5%	1.5%	1.4%
BBP:	6,828,000		6,828,000	7,310,000	7,538,000	7,773,000	8,015,000

Noot:

In de kolom 'OB2024 incl. NvW' zijn de prognoses van de overige entiteiten waar van toepassing geactualiseerd met de meest recente informatie per november 2023.

Schuldquote Land Aruba

<i>in AFL duizend</i>	OB2024	Δ	OB2024 inc.I NvW	P2025	P2026	P2027	P2028
Schuld:	5,554,806		5,554,193	5,486,374	5,416,754	5,334,054	5,250,625
Schuldquote:	81%		81%	75%	72%	69%	66%

Assumpties:

BBP 2024 is cf. DEZHI Economic Outlook May 2023.

BBP 2025-2028 is cf. IMF World Economic Outlook Oct 2023.

Schuld: Eindstand 2024 o.b.v. verwachte saldo.

Op basis van deze projecties, is ook te zien dat het schuldverlagingstraject verder gestimuleerd wordt. Naar verwachting zal het Land in dienstjaar 2027 een schuldquote van 69% van het bbp bereiken, zolang men op het huidige duurzame pad blijft.

TOELICHTING PER WIJZIGING BIJ DE MINISTERIES

Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening

Kosten

Goederen en diensten

De raming van de goederen en diensten bij diverse directies, diensten en bureaus is in retrospectief bovenmatig en wordt aangewend ten behoeve van een urgente vervanging van computers bij de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolking (Censo), een nodige verfbeurt aan Multifunctionele Accommodaties te Savaneta en Santa Cruz, de verhoging van de jaarlijkse contributie aan de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) en omwille van de dekking van de benodigde voeding aan de Staten. Kort samengevat volgt hierna de benodigde bijstellingen daarvoor:

Bureau Minister-President	Afl. – 100.000;
Gevolmachtigde Minister Nederland	Afl. – 90.000;
Bureau Rampenbestrijding	Afl. – 100.000;
Bureau Europese Unie en Koninkrijksaangelegenheden	Afl. – 20.700;
Bureau Voorlichting (BUVO)	Afl. – 100.000;
Departamento Recurso Humano Aruba	Afl. – 19.000;
Bureau Interne Diensten (BID)	Afl. – 270.500;
Centraal Magazijn	Afl. – 30.000;
Directie voor Innovatie	Afl. – 10.000;
Directie Infrastructuur en Planning (DIP)	Afl. – 25.000;
Dienst Landmeetkunde en Vastgoedregistratie (DLV)	Afl. – 156.000;
Dienst Technische Inspecties (DTI)	Afl. – 153.000;
Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ)	Afl. – 5.000 en
Overig AZIOIRO	Afl. – 30.000.

In verband met een systeemupgrading dienen de computers van de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolking (DBSB) urgent vervangen te worden en om deze reden wordt de raming van de post Kantoorinventaris van DBSB met Afl. 350.000 aangevuld.

De post Onderhoud gebouwen onder Bureau MFA wordt met Afl. 178.200 aangevuld ten behoeve van de nodige verfbeurt aan MFA's te Savaneta en Santa Cruz.

De post Goederen en diensten van de Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB) wordt met Afl. 36.400 aangevuld. Dit is een verschuiving vanuit contributies van DBB.

Verder dient een herschikking plaats te vinden van de decentralisatie van de water en elektra kosten, welke in 2023 doorgevoerd zijn, op basis van de waargenomen voorlopige cijfers van 2023. Met als gevolg een bijstelling naar beneden toe van de eerder geraamde kosten van de diensten ressorterend onder dit ministerie voor een totaal van Afl. 405.900 voor Elektriciteit en Afl. 123.700 voor Waterlevering.

Overdrachten

De raming van de post Contributies buitenland van DBB is bovenmatig en Afl. 36.400 wordt ten behoeve van de goederen en diensten van DBB aangewend.

Als gevolg van de verhoging van de contributie aan de CFATF per 1 januari 2024 is de raming van de post Contributies buitenland onder Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) niet toereikend en wordt derhalve met Afl. 47.000 aangevuld.

Bijdragen en afschrijvingen

De raming van de voeding ten behoeve van de Staten van Aruba in de Landsbegroting is niet gelijk aan de begroting van de Staten van Aruba. Hierdoor wordt de voeding ten behoeve van de Staten van Aruba onder Overig AZIOIRO met Afl. 534.000 aangevuld.

Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken

Kosten

Personeel

Conform het Landsbesluit van 19 oktober 2023 is de Directie Ouderenzaken ingesteld per 1 augustus 2023. De personeelslasten welke voorheen opgenomen waren onder Overig Transport, Integriteit, Natuur en Milieu zullen budgetneutraal opgenomen worden onder de nieuw opgerichte Directie Ouderenzaken ten bedrage van Afl. 784.500.

Goederen en diensten

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt in totaal Afl. 20.000 additioneel voor Elektriciteit en een verlaging van Afl. 12.300 voor Waterlevering.

Subsidies

Conform het Landsbesluit van 19 oktober 2023 is de Directie Ouderenzaken ingesteld per 1 augustus 2023. De subsidies in het kader van bejaardenzorg, welke voorheen opgenomen waren onder Overig Transport, Integriteit, Natuur en Milieu zullen budgetneutraal opgenomen worden onder de nieuw opgerichte Directie Ouderenzaken ten bedrage van Afl. 21 miljoen.

Middelen

Rechten, boeten en overig

Conform het Landsbesluit van 19 oktober 2023 is de Directie Ouderenzaken ingesteld per 1 augustus 2023. De middelen in het kader van ontvangsten van AOV-uitkeringen van personen die nog voor rekening van Land worden verpleegd in diverse bejaardentehuizen, welke voorheen opgenomen was onder Overig Transport, Integriteit, Natuur en Milieu zullen budgetneutraal opgenomen worden onder de nieuw opgerichte Directie Ouderenzaken ten bedrage van Afl. 2.5 miljoen.

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling

Kosten

Goederen en diensten

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 182.000 voor Elektriciteit en Afl. 4.500 voor Waterlevering waarbij beide bedragen naar beneden toe worden bijgesteld.

Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid

Kosten

Goederen en diensten

Conform het besluit van de ministerraad van 27 juni 2023 (BE-39/23) wordt de post 4347 overige kosten on- en minvermogenden ressorterend onder Overig Volksgezondheid en Toerisme, bestemd voor de bekostiging van o.a. buitenlandse medische zorg, budgetneutraal verlaagd met Afl. 4.500.000. Deze kosten behoren conform de Landsverordening instelling ministeries (LIM 2022) bij het ministerie van Justitie en Sociale Zaken en zullen vanaf dienstjaar 2024 bij dit ministerie geraamd worden.

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 54.000 voor Elektriciteit en Afl. 8.000 voor Waterlevering waarbij beide bedragen naar beneden toe worden bijgesteld.

Middelen

Niet-belastingopbrengsten

De raming van de winstuitkering van de Aruba Tourism Authority voor 2024 wordt met Afl. 20 miljoen bijgesteld.

Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie

Kosten

Goederen en diensten

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 11.000 verhoogd voor Elektriciteit en Afl. 30.800 verlaagd voor Waterlevering.

Ministerie van Onderwijs en Sport

Kosten

Goederen en diensten

Vanaf dienstjaar 2024 wordt de stichting Muchila Creativo gesubsidieerd op basis van de Subsidieverordening instellingen van openbaar nut (AB 1990 no. GT 34) waardoor de raming van goederen en diensten bij de post Overig bevordering studie Aruba budgetneutraal naar beneden toe wordt bijgesteld met Afl. 154.200.

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 484.300 verlaagd voor Elektriciteit en Afl. 3.500 verhoogd voor Waterlevering.

Subsidies

De post algemene subsidie bij Overig Onderwijs en Sport wordt budgetneutraal aangevuld met Afl. 154.200 ten behoeve van Stichting Muchila Creativo welke vanaf 2024

gesubsidieerd wordt op basis van Subsidieverordening instellingen van openbaar nut (AB 1990 no. GT 34).

Ministerie van Justitie en Sociale Zaken

Kosten

Goederen en diensten

Conform ministerraad besluit van 27 juni 2023 (BE-39/23) wordt de post 4347 overige kosten on- en minvermogenden ressorterend onder Overig Justitie en Sociale Zaken budgetneutraal verhoogd met Afl. 4.5 miljoen. Deze raming is bestemd voor de bekostiging van o.a. buitenlandse medische zorg. Deze kosten behoren conform de LIM 2022 bij het ministerie van Justitie en Sociale Zaken en zullen vanaf dienstjaar 2024 bij dit ministerie geraamd worden.

De raming van goederen en diensten bij de Materiële hulpverlening wordt budgetneutraal verhoogd in verband met hogere kosten van Kosteloze Rechtskundige Bijstand (zowel civiele- als strafrechtelijke zaken).

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 712.200 voor Elektriciteit en Afl. 169.600 voor Waterlevering.

Overdrachten

De raming van overdrachten binnenland (Onderstand) bij de Materiële hulpverlening wordt budgetneutraal verlaagd als dekking ten behoeve van de hogere kosten van Kosteloze Rechtskundige Bijstand (zowel civiele- als strafrechtelijke zaken).

Ministerie van Financiën en Cultuur

Kosten

Personeel

De te ontvangen middelen van Nederland ten behoeve van de Landsprojecten Capaciteitsuitbreiding CAD/DF en Bezwaarafhandeling DIMP zijn in de ontwerpbegroting voor het dienstjaar 2024 onder de post Goederen en diensten geraamd. Gezien deze lasten personeelskosten betreffen, worden deze ramingen van de post Goederen en diensten

naar de kostenpost Personeelslasten verschoven. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het hier gaat om een technische aanpassing.

Van het Mondriaanfonds zal Afl. 240.000 aan geoormerkte middelen ontvangen worden omwille van drie erfgoed starters bij de Archivo Nacional Aruba in 2024. Daarnaast worden drie vacatures bij de Directie Cultuur opgevoerd, gezien diverse personeelsleden van de Directie Cultuur de afgelopen jaren met pensioen zijn gegaan.

Goederen en diensten

De oorspronkelijke raming van de Landsprojecten Capaciteitsuitbreiding CAD/DF en Bezwaarafhandeling DIMP worden afgevoerd en onder personeelskosten geraamd.

In 2023 heeft de decentralisatie van de water en elektra kosten plaatsgevonden en op basis van voorlopige cijfers van 2023 volgt hierna een herschikking van de eerder geraamde kosten over de diensten ressorterend onder dit ministerie. De bijstelling van de diensten van dit ministerie bedraagt totaal Afl. 383.000 voor Elektriciteit en Afl. 6.200 voor Waterlevering.

Rente

De rentelasten stijgen met Afl. 46.900.000 als gevolg van de gesloten herfinancieringsovereenkomst aangaande de COVID-leningen met Nederland (Afl. 31.100.000), en herinschattingen SOFR-leningen (Afl. 15.800.000) wegens verslechterende omstandigheden op de internationale kapitaalmarkt.

Middelen

Directe belastingen

De raming van de directe belastingen wordt met Afl. 4.6 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de voorlopige realisatie in 2023.

Indirecte belastingen

De raming van de indirecte belastingen wordt met Afl. 17 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de voorlopige realisatie in 2023.

Rechten, boeten & overig

De raming van de post rechten, boeten & overig wordt met Afl. 2.2 miljoen aangevuld op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de voorlopige realisatie in 2023.

Niet-belastingopbrengsten

De schenking van het Mondriaanfonds ten behoeve van drie erfgoed starters bij Archivo Nacional Aruba voor € 120.000 (oftewel: Afl. 240.000) wordt opgevoerd.

De raming van de post Toeristenheffing wordt met Afl. 1 miljoen aangevuld op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de voorlopige realisatie in 2023.

Overige ontvangsten

De raming van de deviezenprovisie wordt met Afl. 3 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de voorlopige realisatie in 2023.

BIJLAGE

I. Geactualiseerde leningsoverzicht dienstjaar 2024

Naam lening	Valuta soort	Oorspronkelijk bedrag lening in vreemd valuta	Oorspronkelijk bedrag lening in AFL	Stand lening 31/12/2023 in AFL	Aflossing leningen 2024 in AFL	Stand lening 31/12/2024 in AFL	Rente 2024 - in AFL
153-2015-3 6,125% 2015-2035 CMB	AFL	-	19,605,000	19,605,000	-	19,605,000	1,200,806
154-2015-4 4,50+% 2015-2022 CS	USD	127,400,000	229,320,000	95,593,435	38,224,859	57,368,576	10,324,915
155-2015-5 4,650% 2015-2027 Staatsobligatie	AFL	-	11,184,700	11,184,700	-	11,184,700	520,089
156-2016-1 6,500% 2016-2028 UBS	USD	67,000,000	120,600,000	120,600,000	-	120,600,000	7,839,000
157-2016-2 6,100% 2016-2024 UBS	USD	33,000,000	59,400,000	59,400,000	59,400,000	-	3,623,400
158-2016-3 4,750% 2016-2026 Staatsobligatie	AFL	-	132,200,000	132,200,000	-	132,200,000	6,279,500
159-2017-1 4,250% 2017-2027 Staatsobligatie	AFL	-	125,000,000	125,000,000	-	125,000,000	5,312,500
160-2017-2 4,000% 2017-2027 Staatsobligatie	AFL	-	125,000,000	125,000,000	-	125,000,000	5,000,000
161-2017-3 4,000% 2017-2027 Staatsobligatie	AFL	-	64,132,000	64,132,000	-	64,132,000	2,565,280
162-2017-4 4,500% 2017-2027 Staatsobligatie	AFL	-	124,683,000	124,683,000	-	124,683,000	5,610,735
163-2018-1 5,750% 2018-2033 Staatsobligatie	AFL	-	100,000,000	100,000,000	-	100,000,000	5,750,000
164-2018-2 6,500% 2018-2029 CS/CIBC	USD	125,000,000	225,000,000	225,000,000	-	225,000,000	14,625,000
165-2018-3 4,000% 2018-2023 Staatsobligatie	AFL	-	10,000,000	-	-	-	-
166-2018-4 4,250% 2018-2024 Staatsobligatie	AFL	-	44,000,000	44,000,000	44,000,000	-	1,870,000
167-2018-5 5,750 % 2018-2028 RBC	USD	60,000,000	108,000,000	54,000,000	10,800,000	43,200,000	2,872,125
168-2019-1 5,250% 2019-2031 Staatsobligatie	AFL	-	100,000,000	100,000,000	-	100,000,000	5,250,000
169-2019-2 5,500% 2019-2032 Staatsobligatie	AFL	-	70,000,000	70,000,000	-	70,000,000	3,850,000
170-2019-3 5,750% 2019-2033 Staatsobligatie	AFL	-	46,283,000	46,283,000	-	46,283,000	2,661,273
171-2019-4 6,000% 2019-2034 Staatsobligatie	AFL	-	52,000,000	52,000,000	-	52,000,000	3,120,000
172-2020-1 4,750% 2020-2025 APFA	AFL	-	61,345,606	61,345,606	-	61,345,606	2,913,916
173-2020-2 0,000% 2020-2022 NL	AFL	42,800,000	42,800,000	-	-	-	-
174-2020-3 0,000% 2020-2022 NL	AFL	63,900,000	63,900,000	-	-	-	-
175-2020-4 0,000% 2020-2022 NL	AFL	49,400,000	49,400,000	-	-	-	-
176-2020-5 0,000% 2020-2022 NL	AFL	49,400,000	49,400,000	-	-	-	-
177-2020-6 5,00+% 2020-2027 CS/CIBC	USD	253,000,000	455,400,000	289,816,560	82,791,720	207,024,840	32,294,236
178-2020-7 5,300% 2020-2027 Staatsobligatie	AFL	-	60,000,000	60,000,000	-	60,000,000	3,180,000
179-2020-8 5,300% 2020-2027 Staatsobligatie	USD	7,327,000.00	13,042,060	13,042,060	-	13,042,060	691,229
180-2020-9 5,300% 2020-2027 Staatsobligatie	AFL	-	40,000,000	40,000,000	-	40,000,000	2,120,000
181-2020-10 5,300% 2020-2027 Staatsobligatie	USD	33,015,000.00	58,766,700	58,766,700	-	58,766,700	3,114,635
182-2020-11 0,000% 2020-2022 NL	AFL	209,000,000	209,000,000	-	-	-	-
183-2021-1 0,000% 2021-2022 NL	AFL	71,000,000	71,000,000	-	-	-	-

Naam lening	Valuta soort	Oorspronkelijk bedrag lening in vreemd valuta	Oorspronkelijk bedrag lening in AFL	Stand lening 31/12/2023 in AFL	Aflossing leningen 2024 in AFL	Stand lening 31/12/2024 in AFL	Rente 2024 - in AFL
184-2021-2 0,000% 2021-2022 NL	AFL	237,000,000	237,000,000	-	-	-	-
185-2021-3 0,000% 2021-2022 NL	AFL	181,000,000	181,000,000	-	-	-	-
186-2021-4 2,640% 2021-2022 NL EXT refin 2021	AFL	177,100,000	177,100,000	177,100,000	-	177,100,000	4,675,440
187-2021-5 2,640% 2021-2028 NL EXT refin 2022	AFL	346,000,000	346,000,000	346,000,000	-	346,000,000	9,134,400
188-2021-6 5,500% 2021-2030 Staatsobligatie	AFL	-	84,000,000	84,000,000	-	84,000,000	4,620,000
189-2021-7 0,000% 2021-2022 NL	AFL	12,000,000	12,000,000	-	-	-	-
190-2022-2 6,000% 2022-2032 Staatsobligatie	AFL	-	-	105,000,000	-	105,000,000	6,300,000
191-2022-3 6,500% 2022-2037 Staatsobligatie	AFL	-	-	80,000,000	-	80,000,000	5,200,000
192-2023-1 6,250% 2023-2032 Staatsobligatie	AFL	-	-	165,000,000	-	165,000,000	10,312,500
193-2023-2 6,500% 2023-2036 Staatsobligatie	AFL	-	-	160,000,000	-	160,000,000	10,400,000
194-2023-3 6,500% 2023-2031 Staatsobligatie	AFL	-	-	88,000,000	-	88,000,000	5,720,000
195-2023-4 NL COVID loans	AFL	915,500,000	915,500,000	915,500,000	45,775,000	869,725,000	63,169,500
Schatkistpromessen	AFL	-	195,000,000	195,000,000	-	195,000,000	975,000
Kasgeldlening	AFL	-	8,000,000	5,000,000	-	5,000,000	25,000
				5,626,297,931	553,437,938	5,071,270,363	327,553,420

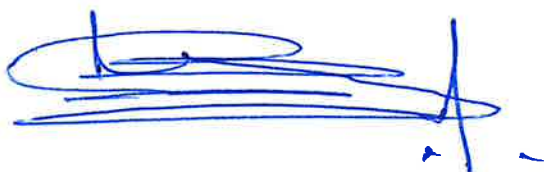
17996003 6931 Aflossing lokale valuta	34,099,591
17996002 6932 Af. schatkistpromessen	-
17996003 6933 Af. obligatielening LV	129,787,000
6935 Aflossing VV	389,551,347
6930 Aflossing LV & VV	553,437,938
16996003 4531 Rente geldleningen LV	29,858,845
16996002 4532 Rente schatkistpromessen	1,000,000
16996003 4533 Rente obligatielening LV	116,768,195
4535 Rente geldleningen VV	179,926,380
4530 Rente LV & VV	327,553,420

De minister van Financiën en Cultuur,

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

De minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken,

De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several horizontal strokes and a vertical line on the right side.

De minister van Toerisme en Volksgezondheid,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'C' or 'O' shape followed by a long horizontal line and a large 'V' shape on the right.

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

De minister van Onderwijs en Sport,

A handwritten signature in blue ink, with a large, stylized 'S' or 'Z' shape followed by a horizontal line and a small 'f' or 't' shape on the right.

De minister van Justitie en Sociale Zaken,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'M' or 'J' shape followed by a horizontal line.